

tanja kragujević • vratio se voloda

prva knjiga

matice srpske

1986

biblioteka prva knjiga • 45

uredništvo: jasna melvinger, draško ređep, stevan stanić

glavni i odgovorni urednik: draško ređep

estetska oprema i prelom

ivan horović

tehnički saradnik

josip červenjak

fotografije štampane u ovoj knjizi i na zaštitnom omotu:
stevan kragujević; izbor objavljenih fotografija: ivan horović

tanja
kragujević

vratio se voloda

pesme

ćutanje

Neka ćutanje bude pitanje i
neka ćutanje bude odgovor.
Lepa je tišina što spava na našim usnama
dok stojimo vezani pogledom,
daleko od misli, daleko od reči,
dok ćutanjem govorimo sve.
Jer, tako su male reči
za ono, što bismo hteli reći i zato,
neka ćutanje bude pitanje i
neka ćutanje bude odgovor.

29. I 1962.

čekanje

Želim da uhvatim snop mesečevog sjaja
za sve moje noći,
dok čekam.
Želim da uhvatim bezbrojnost duginih boja
za sva moja svitanja,
dok čekam.
Da, i okrajak sunca u krošnjama
želim da uhvatim, za sve moje dane,
dok čekam,
da te u jedan sumrak
ili u jedno svitanje donese vreme,
tebe, što kao i ja
čekaš.

8. III 1962.

trinaesti korak

Srce je kucalo
na mom dilanu.

Onda

dala sam ti ruku
za trinaest koračaja
do stola sa košćima.

Onda

smo stali
i ostali.

Onda

otišli smo
daleko
svako za sebe
duboko
u sebe onog drugog.

Onda

smo stali
i ostali.

16. X 1962.

podne

Gledam
prolaze jata belih oblaka
iznad glava
danas u podne

Gledam
o zanemarenim igrama reči
čutimo umorni

A ljubomorna
na našljene pletenih stolica sam
jer imaju tvoje ruke
danas u podne

A gledam te
na početku svake
nezapočete još pesme stojiš
danas u podne

28. V 1963.

nemiri

U mom malom gradu
mirisi visokih bagrema
sapliću letove ptica

Onda dodu topli vetrovi
ustalaseaju peščane obale
i sve tihe reke tela

Uznemire razasinte košulje
i bašte
pa odu

Uvek tako u mom malom gradu
gde preko mosta prolaze vozovi
i nose uzbudjenja u prozorima

Razmišljam
o ovoj vodi samoj
a varam se
Kad počnu
mirisi visokih bagrema
da sapliću letove ptica

Ima mnogo nagnutih senki
nad večernjom šetnjom riba
b mom malom gradu

23. VI 1963.

... uzalud se pretvaram da sve imam,
moje su samo usamljenosti ...

... sve moje usamljenosti za tebe se raspituju ...

*

Između mene i mog čutanja
baš kao između dve vode
bratska zavera

Između tebe i mog čutanja
kao između dve obale
jedna ista zabluda

Između tebe i mene
baš kao između dva ogledala
još dva stara plamena.

1, VIII 1963.

večera

1.

Za moj prvi večernji izlazak
ne želim
tu haljinu iz izloga
od tamnog brokata

Za moj prvi večernji izlazak
hoću
haljinu naše zelene vode
sa 'krupnim žutim mrljama
toplog peska

Za večeru — samo mesec
molim serviran
na rasklimatanom stolu
u nekom vinogradu

Ali pre svega — aperitiv
tvog dobrog starog smeha

2.

Čuvari moji
duge ruke mraka će me vratiti
sa moje prve zabave
kroz trsku

Svoje cipele od blata
ostaviću prvom bunaru
bosa otrčaču da

Zaspim pre nego
što se probude zvonareve ruke
u jednoj crkvi

Pre toga nazdraviću još jednom
svom prvom pijanstvu od
tvog dobrog starog smeha.

7. VIII 1983.

**neko
ko će biti prijatelj**

On će stati jednom
na vrata moje sobe i vilknuti:
ne sakrivaj se više — nešao sam te —
baš kao dečak koji prekida igru
mog detinjstva.

Ličiće mnogo na mog starijeg brata
koga nikad nisam imala
kad me uzme za ruku i povede
da zaboravim njegova duga odsustva.

A ja ću čekati na aerodromu
nežne šumove padobrana, obećavam,
znaću zvukove svih motora
bolje od svih jezika ljubavi
znaću alko to zaželi.

Samo da dođe tako
na vrata moje sobe jednom
i da liči na mog starijeg brata
koga nikad nisam imala
neko
ko će biti prijatelj.

26. VIII 1963.

*

Noću
kad ja spavam
možda u nekoj bašti
ti kradeš jabuke za mene,
jabuke za koje ja ni ne znam.

Noću, kad ja spavam
mojom ulicom ti
možda vodiš reči u šetnju,
one reči za koje ja ni ne znam.

Možda me malo i voliš
a ja ni ne znam,
jer to je noću,
kad ja spavam.

13. II 1964.

u avgustu

Na pragu kuće
U bašti moga dede
Sedeću.

Mesec će tiho gaziti crep
Susedovog krova
A mirisi ruža
Umiraće lagano
Zbog odsutnog vatra.

Onda ću postati
Mala Julija
I voleću, voleću ...

Naša reka, široka kao ravničarski drum
Nagovaraće me da prestanem,
A ja ću se nasmejati,
Onda ću je nadčuhati,
Možda ću je nadmudrati.

Na pragu kuće sedeću,
Biću mala Julija
I voleću, voleću ...

10. V 1964.

uspavanka

Možda bi trebalo da vetrar
Bosonog prođe
Lišće da prečuti tajne,
Možda bi trebalo
Zaustaviti puteve i
Zaboraviti stanice krajnje.

Ne šaputati više i
Krišom pogasiti zvezde;
Možda bi trebalo
I srce da mi je liše —
Noć je ...

7. VII 1964.

Učini ti se da stojiš
Usred nekog dalekog polja,
A stojiš prosto —
Usred tuge.

Misliš da gledaš
Dve zbrunjene bele ptice,
A gledaš u kriju
Dva svoja prazna dlana.

15. VII 1964.

još uvek mislim da je mala reč

**žuti dan bih na dlanu htela da odmorim,
ovn jesen od vremena htela bih da sklonim**

Zato što mi niko ne pjevi
Nikći od karafa,
Zato što dleće vidi
A ljudi preživi.
Zato što nis uči
Da je novi svet vidi
Da svrđa sasvim
I vidi ne moguće
Da vidiša željenu
Zato što moj vještač
Oči gledaju. Tako vidiš
Zato što boljuš
Da vidiš ne čudi
Da niko ne vidi,
Zato delim ruke,
A ljudi prežive.

Sl. Živo Šimić

*

Zato što mi niko ne pravi
Kuću od karata,
Zato što delim ruže,
A ljudi prolaze,
Zato što niko ne vidi
Da je noću nebo livada
Što cveta Šafranom
I niko ne tuguje
Za starim fenjerom,
Zato što moj zamak
Od peska Tisa razruši,
Zato tiho bolujem
Da niko ne čuje,
Da niko ne vidi,
Zato delim ruže,
A ljudi prolaze.

20. VII 1964.

tisa

1.

Ljubavi, ljubavi,
Nije to kraj sveta —
To su obale.

2.

Ljubavi, ljubavi,
Nisu to plave livade,
Ni kada procvetaju —
Nisu to plave livade.

3.

Ljubavi, ljubavi,
Nisu to topla neba,
ni kada užare —
Nisu to topla neba.

4.

Nije to kraj sveta,
Ljubavi —
Tisa je to.

7. I 1965.

bez belih ptica

Onda ču ja da odem,
A tvoje srce neka ostane
Kao prazna kuća,
Neka se kiše sliju,
Neka moji dodiri nestanu.

Onda ču ja da odem,
Dozvoliće da budeš
Ostavljeno peščano ostrvo.
Dozvoliće da imaš
Ruke koje pate i druguju s tugom.

Onda ču ja da odem,
A tvoje srce neka ostane
Jedna krletka
Bez belih ptica.

7. I 1965.

pesma velikoj deci

Svet je u tebi najdivnija bajka,
koju čuvam pod trepavicama
noću kad spavam,
svet je u tebi šarena laža,
koju s puta donosiš velikoj deci
kao što sam ja,
svet je u tebi najbratskija uteha
za strah od mraka,
velikoj deci, kao što sam ja.

Šta misliš,
da li te ja spominjem,
ili je to samo pesma,
ili su to neki ponoćni jažači mog smeha,
pogodi,
dok svet u tebi, najdivniju bajku
pod trepavicama čuvam,
da li te ja spominjem,
ili je to samo pesma . . .

27. IV 1965.

petrove gore

Jutro je,
puštite me u Petrove gore,
Petar mora pročitati
ljubavna pisma u mojim oćima.

Pustite me u Petrove gore,
podne je i Petar mora saznati
da u zenimaca za njega
gajim mala sunca.

Jer, ja ћу svakako pobeći u Petrove gore,
noć je
i Petru moram doneti
prve lećne ruže na svojim usnama.

4. VII 1965.

zemlji

Jedina,
što nikud ne odlaziš,
jedina,
što me dugo čekaš,
jedina,
što mi korak pamtiš.

Ako ti tajnu šapnem,
još veća tajna iznikne,
ako te tugom zalijem,
tužna mudrost procveta,
ako te srećom uzorem,
ti bajkom progovoriš.

Jedina,
što nikud ne odlaziš,
jedina,
dugo što me čekaš,
jedina,
što mi korak pamtiš.

16. VII 1965.

udvoje

Stanujemo u meni
moja tuga i ja.
U očima mi tuga
često nađe prozore
i gleda u svet.

Ja onda hoću da igramo žmurke
i da se sakrivemo
duboko u meni,
moja tuga i ja.
Ali tuga neće da se igra,
ona hoće kroz prozore
da gleda u svet.

I tako danima govorimo susedu
— Dobar dan,
moja tuga i ja,
i tako danima šapućemo susedu
— Laku noć,
moja tuga i ja.

22. VII 1965.

pesma koju sam sanjala

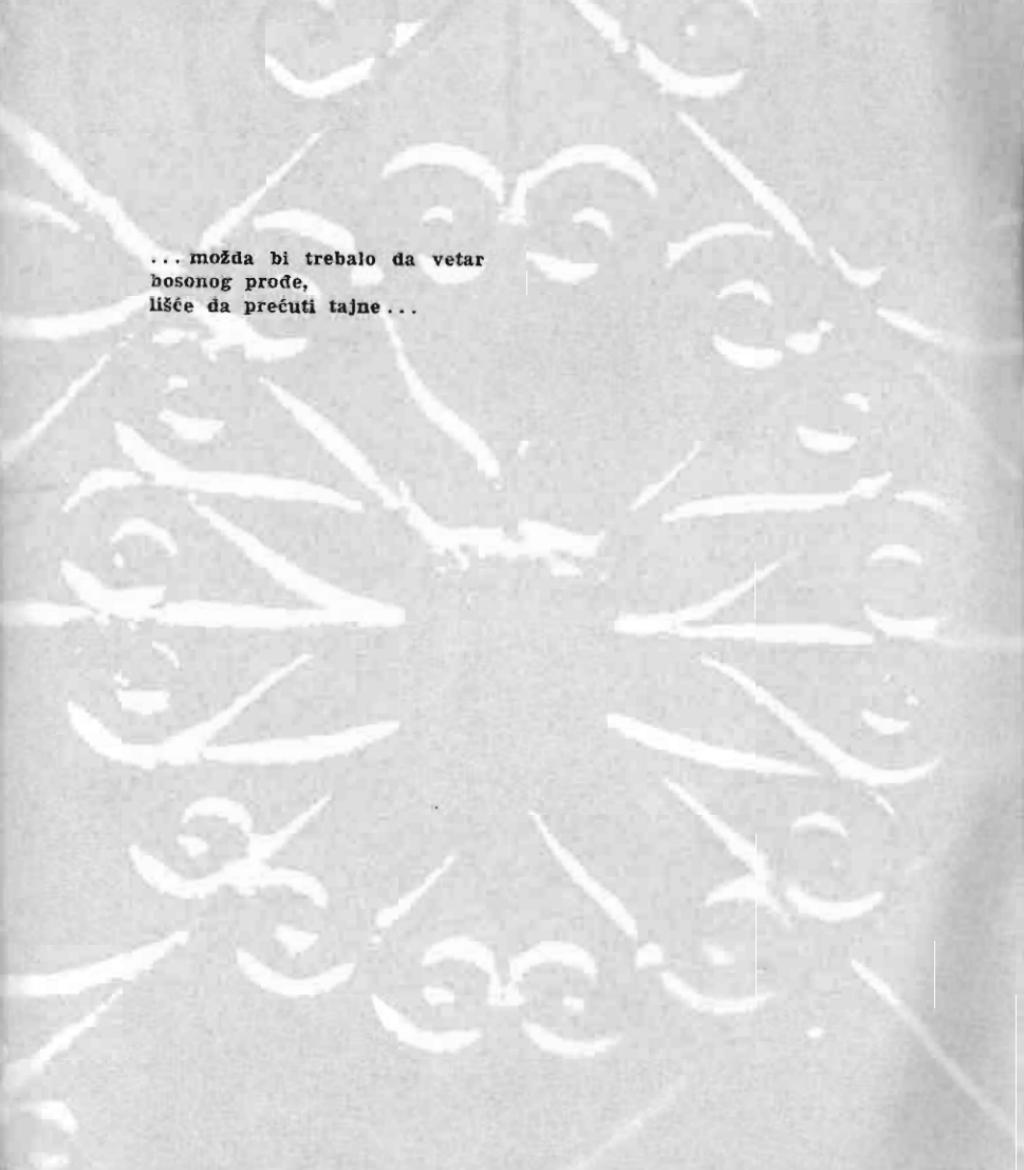
Kada bismo bili u lovу
sve bi ptice u tvoje ruke dolazile,
kada bismo bili u boju
sve bi te strele mimoilazile,
kada bismo bili u ljubavi
sva bi se ljubav u tebe pretočila.

4. VIII 1965.

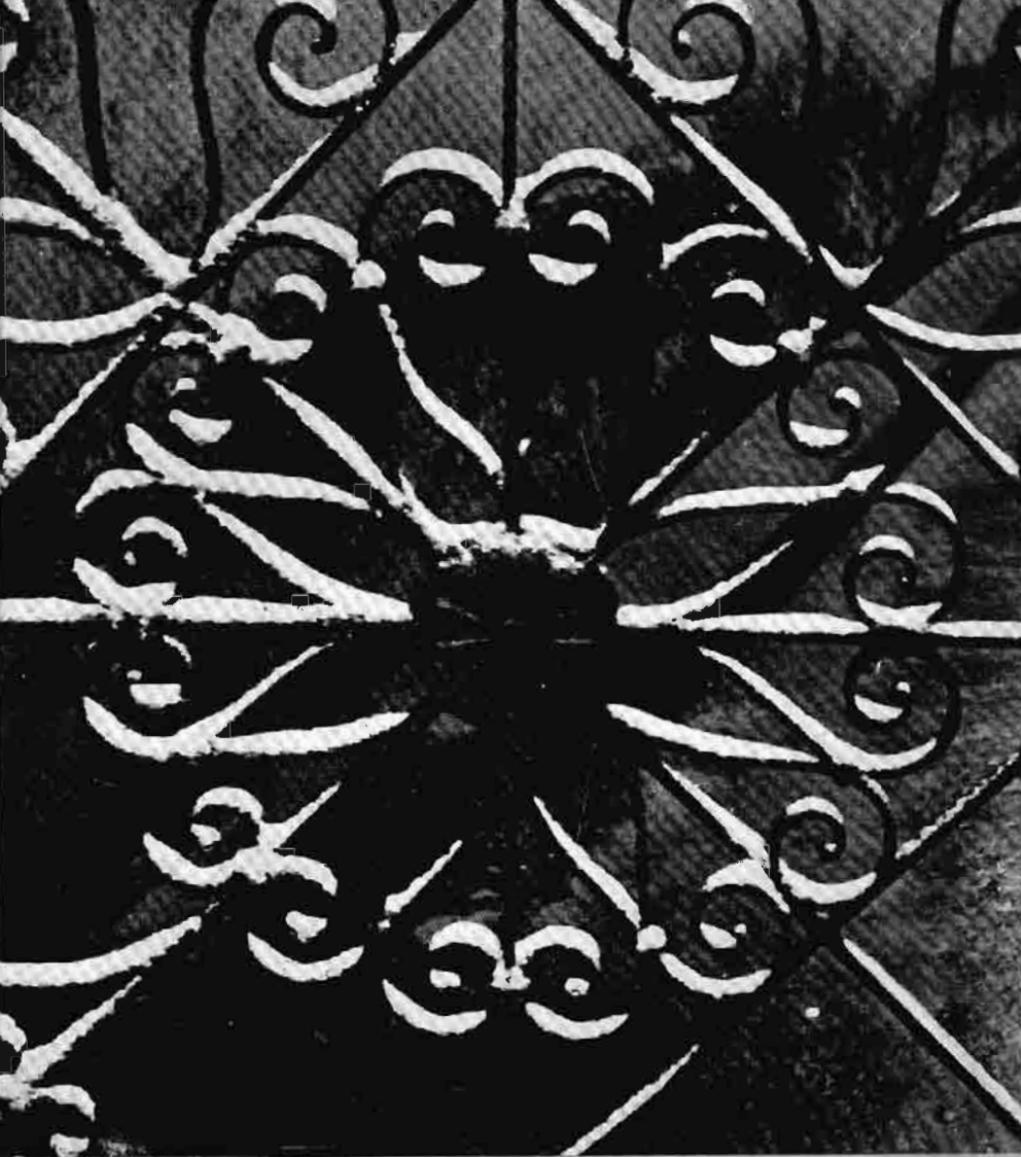
Ni snu, ni oblaku
ne spominjem te više,
a na levoj obali
umiru lagano male školjke
i u vrbama slute se kiše.

Samo ikatkad zapali se
leto u meni,
reka u sećanju ozeleni,
ciganin zasvira tiše,
ali ni snu, ni oblaku
ne spominjem te više.

18. IX 1985.

... možda bi trebalo da vetr
bosonog prođe,
lišće da prečuti tajne ...

**snovi, snovi, šarene kapije
otvorite staze u bezmerje . . .**

*

I onda, kada su daleko od tebe
moje ruke,
rečima pokušavam
dobar dan da ti ispleteam.

I onda, kada pogled
odvraćam od tebe,
mislima pokušavam
na mirno more da te izvedem.

Srce krijem iza izmišljenog drveća.
misliš da te zaboravljam,
ne znaš da si rana
što me i u snu na sebe podseća.

19. X 1965.

*

Pričaj mi,
šta radiš
kad subota ugasi dan
i upeli neone,
kad prodavci novina
polaze kući
i tako uzalud plamireaju
samo malo duži nedeljni san.

Pričaj mi,
šta radiš subotom,
kad moja ulica
po uglovima zakaže sastanke,
kad se pred izlozima
kikoću gimnazijalke,
kad vетar u rukama
ogolelih lipa
pravi terevenke,
kad se brige tako lako odlažu
za sutrašnji dan.

Reci mi,
šta radiš subotom,
zapitaš li se bar ponekad
zašto me nema,
kad je tako prosto,
prostije nego obično.
vratiti se nekom —
subotom,
kad si sam.

18. XII 1965.

vratio se volođa

Jelečkinje,
barjačkinje,
vratio se Volođa ...

Već davno je umrla
ona stara ruskinja Ana
iz najmanjeg stana
u našoj kući.
Poldika sa drugog sprata
je dugo već udata;
Celeginovi žive povučeno
i fino,
naš namršteni sused Đorđe
još uvek u nekoj kafani
toči vino.

Ide majka s kolodvora.
dija — dija — de...
Prošle su te godine,
Volođa ...

Mnogo se stvari izmenilo:
sudija Stamenković je otišao,
krojač Jovanović se doselio,
zidove su obojili
u čudne neke boje,
koje tako zlobno skrivaju
ime tvoje,
Voloda ...

Gazda više ne prosipa vodu
na decu iz dvorišta,
čini se da i nama
za sve grehe prašta,
iz prostog razloga:
u našoj kući nema više dece
ni razbijenih prozora;
odrastli smo,
Voloda ...

Šta će majka s kolodvora,
dija — dija — de ...
Prošle su te godine,
Voloda ...

tužni južni vетар

1.

Šta da ti pričam prijatelju,
ti znaš te prostrane predele
u koje i leto kadikad zeluta,
iz kojih ravnice lagano otiču
prema svim stranama sveta.

Ti znaš prijatelju, tamo još uvek
peščane obale o nama šapuću
i zvezdani voćnjaci severa
za nama uzdišu.

Šta da ti pričam prijatelju,
ti znaš za te vode panonske,
što jedine još umeju ponekad
za nama da zaplaču.

2.

Dobro je što u tvojim očima
mogu da prepoznam
noć iz našeg kraja,
u kojoj svici nikad ne spavaju,
a žita neki ludi san
o suncu sanjaju
u vreme ranog maja.

Dobro je što u tvojim očima
mogu da vidim kako za nama ostaju
pregažena neba,
što nais dugim otutanjem opominju
da se istim putem vratiti treba,
da se svakako istim putem
vratiti treba.

3.

I tako prijatelju,
u tužni južni vjetar
moram da se preobratim,
kao uporna misao
u stopu da te pratim,
pa da se topla opet
severu vratim,
moram, neizostavno moram
u tužni južni vjetar
da se preobratim.

tanja
kragujević

vratio se volođa

matica srpska

prva knjiga • 45

broj ovog primerka:

125

izdaje matica srpska novi sad • uređuju: draško ređep, jasna
melvinger, stevan stanić • štampa forum novi sad • oktobar 1966.

